

Posílení evropské politiky sousedství

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2007 o posílení evropské politiky sousedství (2007/2088(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na rozvoj evropské politiky sousedství (EPS) od roku 2004, a zejména na zprávy Komise o pokroku při provádění EPS ze dne 4. prosince 2006, (SEC(2006)1504/2, SEC(2006)1505/2, SEC(2006)1506/2, SEC(2006)1507/2, SEC(2006)1508/2, SEC(2006)1509/2, SEC(2006)1510/2, SEC(2006)1511/2, SEC(2006)1512/2),
- s ohledem na akční plány přijaté společně s Arménií, Ázerbájdžánem, Gruzii, Moldavskem a Ukrajinou, jakož i s Egyptem, Izraelem, Jordánskem, Libanonem, Marokem, Palestinskou samosprávou a Tuniskem,
- s ohledem na nástroj pro evropské sousedství a partnerství (NESP), který je úzce vázán na provádění společně přijatých akčních plánů a který nahrazuje technickou pomoc dosud poskytovanou prostřednictvím programů TACIS a MEDA,
- s ohledem na neoficiální dokument Komise nazvaný „Čím by mohla EU přispět Bělorusku“ ze dne 21. listopadu 2006,
- s ohledem na evropskou bezpečnostní strategii nazvanou Bezpečná Evropa v lepším světě, kterou schválila Evropská rada dne 12. prosince 2003,
- s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o posílení Evropské politiky sousedství ze dne 4. prosince 2006 (KOM(2006)0726),
- s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 11. dubna 2007 s názvem Černomořská synergie – nová iniciativa pro regionální spolupráci (KOM(2007)0160),
- s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady konaného ve dnech 14.–15. prosince 2006 a 21.–22. června 2007 a na zprávu německého předsednictví „Posílení evropské politiky sousedství“ ze dne 15. června 2007,
- s ohledem na svá usnesení o širší Evropě a evropské politice sousedství, zejména usnesení ze dne 19. ledna 2006¹,
- s ohledem na svá dřívější usnesení o sousedních zemích a regionech EU,
- s ohledem na svá usnesení o EPS a strategii rozšíření EU,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o budoucnosti Severní dimenze ze dne 16. listopadu 2005² a o strategii pro region Baltského moře v rámci Severní dimenze ze dne

¹ Úř. věst. C 287 E, 24.11.2006, s. 312.

² Úř. věst. C 280 E, 18.11.2006, s. 113.

16. listopadu 2006¹,

- s ohledem na zjištění obsažená ve zprávách o lidském rozvoji v arabských zemích, vydaných Rozvojovým programem OSN,
 - s ohledem na konferenci o EPS, organizovanou Komisí a konanou dne 3. září 2007,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a stanoviska Výboru pro regionální rozvoj a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A6-0414/2007),
- A. vzhledem k tomu, že upevňování bezpečnosti, demokratické stability a prosperity a prosazování řádné správy věcí veřejných a dodržování základních a lidských práv v sousedství EU mají zásadní význam pro stabilitu a prosperitu celého evropského kontinentu,
- B. vzhledem k tomu, že EPS nadále představuje jednu z hlavních priorit zahraniční politiky EU,
- C. vzhledem k tomu, že EPS by i nadále měla zůstat odlišena od procesu rozšíření; vzhledem k tomu, že účast v EPS nebrání východním sousedům, které můžeme jasně označit za evropské země, v perspektivě spojené s možným členstvím v EU v dlouhodobém horizontu; vzhledem k tomu, že EPS je pro všechny zúčastněné země příležitostí k větší integraci s EU,
- D. vzhledem k tomu, že navzdory úspěšnému zahájení reformních programů v řadě sousedních zemí EPS doposud nesplnila všechna očekávání v oblasti přijímání a posilování závazků vlád zemí EPS, pokud jde o politické a hospodářské reformy,
- E. vzhledem k tomu, že je zapotřebí vytvořit více pobídek, které budou motivovat partnery k většímu pokroku v oblasti reform; vzhledem k tomu, že v zájmu usnadnění tohoto procesu je třeba zásadním způsobem posílit EPS, včetně přidělení dostatečných finančních zdrojů pro splnění cílů, které si stanovila,
- F. vzhledem k tomu, že otevřené a přetrvávající konflikty stále představují zásadní překážku pro splnění hlavních záměrů EPS; vzhledem k tomu, že stability lze dosáhnout pouze prostřednictvím komplexního a trvalého řešení stávajících sporů,
- G. vzhledem k tomu, že konkrétními aspekty politiky EU vůči státům jižního Kavkazu a přístupem EU k Černomořskému regionu se zabývají samostatné zprávy připravované parlamentním Výborem pro zahraniční věci,
1. plně podporuje hlavní cíle EPS, která je zaměřena na upevnění zóny prosperity, stability a bezpečnosti, mezi něž patří rozvoj úzkých vazeb se sousedními státy a mezi nimi a podněcování jejich reformní činnosti směřující k demokracii, založené na dodržování lidských práv, právním státě, lepší správě věcí veřejných a na sociálním spravedlnosti a udržitelném rozvoji; zdůrazňuje potřebu věnovat zvláštní pozornost prosazování rovných práv, zejména zlepšení v oblasti práv žen, ale také menšinám a schopnosti sousedních

¹ Úř. věst. C 314 E, 21.12.2006, s. 330.

- zemí překonávat etnické, náboženské a sociální konflikty mírovými prostředky;
2. vyjadřuje pochybnosti o smysluplnosti zeměpisného rozsahu EPS, neboť zahrnuje země, které zeměpisně patří do Evropy, i středomořské neevropské země; konstatuje však, že v současnosti nepovažuje za reálné tento rozsáhlý rámec politiky změnit; zdůrazňuje proto, že je třeba většího úsilí při definování mnohostranných cílů a nástrojů této politiky, aby bylo EU a jejím sousedním státům umožněno čelit společným výzvám a zároveň respektovat odlišné podmínky a specifické rysy těchto regionů a zemí;
 3. důrazně proto doporučuje, aby se při plném uplatňování politiky co nejvíce zohledňovaly zvláštnosti všech zemí, které jsou součástí EPS, s cílem vytvořit co nejvhodnější a nejkonkrétnější střednědobé a dlouhodobé pobídky k reformám a podpořit odhodlání těchto společností k účasti na procesu modernizace a spolupráce a integrace s EU;
 4. konstatuje, že podmíněnost přístupu EPS vychází z pozitivních zkušeností získaných při rozšiřování; domnívá se, že tato podmíněnost může být vhodnou pobídkou k urychlení reformních procesů v zemích EPS směrem k jejich sblížení s EU, pokud bude pojmána pozitivně a rozlišeně vzhledem ke specifickým potřebám a možnostem dotyčné země a pokud bude doprovázena rozvojem vize sdílené s partnery, a to v politických, institucionálních i hospodářských ohledech;
 5. zdůrazňuje, že dodržování všeobecných lidských práv a základních svobod je hlavní zásadou politiky EU; zdůrazňuje, že bez ohledu na míru ochoty vlád partnerských zemí spolupracovat a sdílet tyto hodnoty musí být ve všech zemích EPS rozhodně podporována občanská společnost a její účast a klíčová úloha v reformním a demokratizačním procesu a musí být podporován rozvoj svobodných a nezávislých médií; vyzývá Komisi, aby se všemi zeměmi EPS projednala zřízení podvýborů pro lidská práva a aby tak zajistila účinný politický dialog v této oblasti;
 6. zdůrazňuje, že pro EU je důležité, aby prohlubovala své kontakty s parlamenty, politickými stranami, místními orgány a dalšími zúčastněnými stranami v zemích EPS s cílem zapojit je do přípravy a uskutečňování akčních plánů; naléhavě proto žádá, aby se pravidelně konala partnerská fóra;
 7. zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité vést široký dialog s občanskou společností a prohlubovat kontakty mezi lidmi, jež přispívají k lepšímu porozumění mezi společnostmi EU a společnostmi zemí EPS a ukazují oběma stranám výhody spolupráce; domnívá se, že zvláštní pozornost by měla být věnována studentským, kulturním a výzkumným výměnám; v této souvislosti vítá iniciativu Komise otevřít agentury a programy Společenství zemím EPS a podporuje zejména další zapojení všech zemí EPS do programu Erasmus Mundus;
 8. vyzývá Komisi a vnitrostátní, regionální a místní orgány, aby zřídily programy partnerství mezi městy a regiony, poskytovaly těmto programům dostatečnou podporu s cílem posílit místní a regionální administrativní kapacitu v sousedních zemích a podporovaly výměnné programy pro občanskou společnost a iniciativy v oblasti mikroprojektů;
 9. zdůrazňuje, že je třeba velkého politického odhodlání ze strany EU a členských států, má-li být EPS trvale úspěšná; naléhá na členské státy EU, aby co nejvíce sladily své vlastní politiky v zemích EPS s prioritami stanovenými ve strategických dokumentech pro země EPS, aby byla zaručena slučitelnost, soudržnost a doplňkovost politik;

10. hájí prohlubování pravidelného politického dialogu mezi EU a zeměmi EPS; vítá skutečnost, že Ukrajina, Moldavsko, Gruzie a Arménie se připojily k většině prohlášení a stanovisek Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) EU a podporuje rozhodnutí zapojit stejným způsobem Ažerbájdžán; je přesvědčen, že toto připojení ke společné zahraniční politice EU by mělo být umožněno všem zemím EPS;
11. vítá dlouhodobější záměr zřídít oblasti volného obchodu v rámci všech zemí sousedství, který rozvíjí výše uvedené sdělení Komise ze 4. prosince 2006; podporuje jednání o obsáhlých dvoustranných dohodách o volném obchodu mezi EU a příslušnou zemí EPS, které by měly, v závislosti na provádění reforem právních předpisů, přesahovat celní rozměr a zahrnovat služby a ochranu investic; zdůrazňuje, že při vyjednávání těchto dohod je třeba brát v úvahu posouzení sociálních a environmentálních dopadů; vyjadřuje politování nad tím, že EU zatím nepovažovala za možné otevřít své trhy produktům, jež by země EPS byly schopny dodávat za konkurenceschopné ceny a jejichž kvalita odpovídá normám EU;
12. podporuje rozvíjení mnohostranné spolupráce mezi EU a jejími partnery na odvětvových otázkách, založené na stávajících regionálních a přeshraničních vazbách v oblastech jako životní prostředí, energetická bezpečnost, kultura, doprava, správa hranic a řízení migrace; podporuje sjednávání právně závazných odvětvových dohod, které usnadňují integraci společných politik, kdekoli je to možné; zdůrazňuje zejména potřebu podporovat investice do rozšiřování transevropských energetických a dopravních sítí do zemí EPS;
13. zdůrazňuje potřebu využít stávající mnohostranné organizace k posílení vzájemného působení mezi Evropskou unií a zeměmi EPS; zdůrazňuje zejména roli Rady Evropy a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě při sledování uplatňování lidských práv, demokracie a právního státu;
14. podporuje sjednání dohod o usnadnění udělování víz a zpětném přebírání osob se všemi zeměmi EPS; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby byly země EPS schopny lépe řídit migrační toky, účinně bojovat s nelegální migrací a zajišťovat dodržování povinností vyplývajících z mezinárodních závazků v oblasti lidských práv; vyzývá členské státy, EU a všechny země EPS, aby posílily vzájemnou spolupráci v boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu, terorismu, obchodování s lidmi a s drogami; podporuje účast sousedních zemí v Evropské agentuře pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU (Frontex) a v Evropském policejním úřadu (Europol); zdůrazňuje potřebu zajistit, aby při uplatňování těchto dohod o zpětném přebírání byla plně dodržována zásada nevracení, a potřebu zajistit přístup ke spravedlivému azylovému řízení; naléhá na Komisi, aby organizovala účinné sledování zacházení s osobami navracenými na základě dohod o zpětném přebírání osob uzavřených se zeměmi EPS, zejména s ohledem na možné „řetězové vracení“;
15. připomíná, že EPS poskytuje vynikající rámec regionální a subregionální spolupráce; vyzývá ke zvýšené regionální spolupráci v oblastech svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, a zejména správy hranic, migrace a azylu, boje proti organizované trestné činnosti, obchodování s lidmi, nedovolenému přistěhovalectví, terorismu, praní špinavých peněz a obchodu s drogami i k policejní a soudní spolupráci; domnívá se, že regionální spolupráce a budování kontaktů v těchto otázkách by mohly těžit ze zkušeností získaných mimo jiné v rámci „söderköpingského procesu“, který zahrnuje Bělorusko, Moldavsko a Ukrajinu a na straně EU Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Polsko, Rumunsko,

Slovensko a Švédsko;

16. naléhavě žádá členské státy, aby zlepšily zpracovávání víz s cílem usnadnit mobilitu a zjednodušit a zlevnit legální cestování do EU zejména skupinám, jako jsou studenti, vědci, obchodníci a zástupci občanské společnosti; vyzývá členské státy, aby se účinně zabývaly problémy při poskytování konzulárních služeb; vyzývá ke zřízení společných středisek pro podávání žádostí o schengenská víza v zemích EPS;
17. vybízí členské státy, aby, pokud to bude vhodné, zahájily jednání s cílem uzavřít dvoustranné dohody se zeměmi EPS za účelem zavedení režimů malého pohraničního styku, založeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1931/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se stanoví pravidla pro malý pohraniční styk na vnějších pozemních hranicích členských států a mění Schengenská úmluva¹;
18. se zájmem vítá návrh Komise na vypracování studie o životaschopnosti případné „sousedské dohody o energetice“, a proto vybízí partnerské země EPS, aby dodržovaly mezinárodní právo a závazky, které přijaly na světových trzích;
19. podporuje lepší dialog a koordinaci a větší počet společných akcí mezi EU a USA při prosazování společných cílů, jako je podpora demokracie, zvyšování energetické a regionální bezpečnosti v sousedství EU;
20. zdůrazňuje rovněž nutnost spolupráce s Islandem, Norskem, Lichtenštejnem a Švýcarskem a plné využití jejich zkušeností ze spolupráce s EU;
21. zdůrazňuje, že je třeba dostatečného financování a úzké koordinace s dalšími finančními institucemi, má-li být ESP úspěšná, a je toho názoru, že by se mělo využít přezkumu finančního výhledu 2007–2013, který se plánuje na léta 2008–2009, k navýšení rozpočtu NESP; vítá zavedení investičního nástroje sousedství, která pomůže uvolnit finanční prostředky pro partnery z EPS; rozhodně zdůrazňuje potřebu zachovat celkovou rovnováhu mezi východními a jižními částmi EPS, a to při zohlednění ambicí a cílů EU v těchto oblastech, účinnosti předchozí pomoci a velikosti dotčené populace;
22. vyzývá Komisi, aby koordinovala své finanční zdroje a kapacity pro analýzu politik se zdroji a kapacitami mezinárodních finančních institucí (Evropská investiční banka, Evropská banka pro rekonstrukci a rozvoj, Světová banka) pro dosažení synergie při přípravě a stimulaci reforem v souladu s akčními plány EPS;
23. vítá inspirující myšlenku vytvořit nástroj pro správu věcí veřejných, který by poskytoval další finanční podporu zemím vykazujícím nejlepší výsledky; trvá na tom, že by měl ocenit skutečný pokrok, jehož bylo dosaženo při splňování cílů spojených s lidskými právy a demokratickou správou, založený na průhledných kritériích přidělování prostředků a použitý výlučně pro další podporu reformního procesu;
24. doporučuje věnovat neustále velkou pozornost boji s korupcí v zemích samotných, jehož výsledek by měl být využit jako základ pro stanovení míry pomoci;

Východoevropské sousedství

¹ Úř. věst. L 405, 30. 12. 2006, s. 1.

25. připomíná, že podle článku 49 Smlouvy o EU mají demokratické sousední země, které mohou být jasně označeny za evropské země a právní státy, v zásadě právo ucházet se o členství v EU a že rychlost a hloubka společného evropského procesu by měla co nejpřesněji odpovídat schopnosti provést v partnerských zemích a v EU příslušné reformy a splnit podmínky (kodaňská kritéria);
26. opakuje v tomto smyslu názor obsažený v doporučení Parlamentu Radě ze dne 12. července 2007 o vyjednávacím mandátu pro jednání o nové, rozšířené dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé¹, že by současná jednání s Ukrajinou měla vést k uzavření dohody o přidružení, která účinně a věrohodně přispěje k evropské perspektivě Ukrajiny a která zahájí příslušný proces, včetně možnosti členství v EU; je toho názoru, že ve vztazích s Moldavskem by měl být zvolen odpovídající přístup, vzhledem k tomu, že počáteční období deseti let platnosti dohody o partnerství a spolupráci s touto zemí vyprší v červnu 2008;
27. bere na vědomí iniciativu Komise pozvat Bělorusko, aby se jako pozorovatel zúčastnilo konference o EPS konané dne 3. září 2007; je však vážně znepokojen tím, že běloruská vláda nereagovala kladně na nabídku podmíněčné spolupráce, již Komise formulovala ve svém výše uvedeném neoficiálním dokumentu z 21. listopadu 2006; odsuzuje pokračující popravky konané v Bělorusku, které je jedinou zemí v Evropě, jež stále ukládá trest smrti, a další porušování základních práv a svobod běloruskými orgány a vyzývá je k propuštění všech politických vězňů a k zastavení veškerého potlačování demokratických sil, aby tak umožnily běloruskému lidu využívat výhod svobody, demokracie a prosperity, jakož i všech možností, které plynou z užší integrace s EU; zdůrazňuje, že EU by měla urychleně poskytnout účinnější podporu občanské společnosti, svobodným sdělovacím prostředkům a politickým stranám usilujícím o demokracii, právnímu státu a respektování všeobecných lidských práv a základních svobod; důrazně naléhá na Bělorusko, aby uplatnilo moratorium na výkon trestu smrti jako první krok ke zrušení tohoto trestu a aby ratifikovalo druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech a evropskou Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a její příslušné protokoly; vybízí Komisi, aby efektivněji využívala Evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR) a aby zajistila, že běloruská vláda nezneužije prostředky poskytnuté finančními nástroji EU proti běloruským občanům a občanské společnosti;
28. vyzývá Komisi, aby podporovala mezilidské kontakty tím, že sníží stávající cenu víz pro Bělorusy, zejména pro studenty, vědce a zástupce občanské společnosti tak, aby tato cena dosáhla stejné úrovně s cenami stanovenými pro jiné země EPS, jako jsou Ukrajina, a pro Rusko;
29. domnívá se, že Bělorusko má stejné evropské směřování a perspektivy jako Ukrajina a Moldavsko, a to jakmile se přihlásí k demokracii, dodržování základních lidských práv a svobod a jakmile posílí právní stát;
30. je přesvědčen, že by měl být zřízen motivační rámec se střednědobými prováděcími cíli, založený na nové generaci dohod o přidružení, které budou sjednávány se zeměmi EPS, jež dodržují základní evropské hodnoty, jsou ochotné se více integrovat s EU a vykazují objektivní výsledky v provádění akčního plánu EPS;

¹ Přijaté texty, P6_TA(2007)0355.

31. je toho názoru, že tyto dohody by měly předpokládat postupné rozvíjení dvoustranných vztahů s EU a vyjednat konkrétní podmínky a časové plány, včetně závazných měřítek výkonnosti, která by měla být uvedena ve společně přijatém akčním plánu a doplněna procesem pravidelného sledování; znovu opakuje svůj dřívější návrh týkající se vytvoření rozsáhlých dohod o volném obchodu v rámci případného „Evropského hospodářského prostoru plus“ se státy, které můžeme jasně označit za evropské;
32. chválí uzavření dohod o usnadnění udělování víz a zpětném přebírání osob s Ukrajinou, jakož i zahájení stejného procesu s Moldavskem, a naléhavě žádá, aby byly podobné dohody sjednány i se zeměmi jižního Kavkazu; je přesvědčen, že by se v dlouhodobém výhledu mělo počítat s možností bezvízového režimu a měla by se stanovit opatření nutná k dosažení tohoto cíle; zdůrazňuje, že v případě Gruzie vyžaduje pokrok v reformách a nezamýšlený negativní dopad dohody o usnadnění udělování víz mezi EU a Ruskem na řešení konfliktů v odtržených gruzínských oblastech - Jižní Osetii a Abcházii – rychlé uzavření dohody o usnadnění udělování víz mezi Gruzii a EU; naléhavě žádá vytvoření účinných monitorovacích mechanismů, zejména s ohledem na dodržování základních lidských práv osob, na které se vztahují dohody o zpětném přebírání osob; zdůrazňuje význam existence přiměřených záruk přístupu ke spravedlivému azylovému řízení pro osoby, které potřebují mezinárodní ochranu, zejména při uplatňování „zrychlených postupů zpětného přebírání“ na osoby zadržené v pohraničních oblastech, jak je stanoveno v dohodě o zpětném přebírání s Ukrajinou a návrhu dohody o zpětném přebírání s Moldavskem;
33. zdůrazňuje potřebu intenzivnějšího provádění stávajících dopravních projektů v oblasti podporovaných EU, zejména dopravního koridoru Evropa-Kavkaz-Asie (TRASECA), a to za plného využití tranzitního potenciálu příslušných zemí;
34. je přesvědčen, že by se měla podporovat postupná integrace východních sousedů EU do Evropského energetického společenství, a vyzývá k tomu, aby byly přednostně provedeny reformy v odvětvích energetiky, aby byly prosazovány zásady otevřeného tržního hospodářství a průhlednosti, zejména v oblasti cen, přístupu do rozvodných soustav a energetické účinnosti; vítá úsilí vynaložené k začlenění politiky vnější energetické bezpečnosti v souladu se SZBP jako jednoho ze základních kamenů EPS;
35. zdůrazňuje význam politického rozměru EPS; požaduje větší podporu projektů regionální politické spolupráce ze strany EU, jako je Společenství demokratické volby (CDC), GUAM (Gruzie, Ukrajina, Ázerbájdžán a Moldávie) a Organizace pro hospodářskou spolupráci v oblasti Černého moře (BSEC), v zájmu účinnějšího prosazování demokracie, důvěry, mnohostranné spolupráce a udržitelného rozvoje v oblasti;
36. zdůrazňuje potřebu výraznějšího zapojení EU do řešení přetrvávajících konfliktů, mimo jiné prostřednictvím programů vytváření důvěry, řešením konfliktů a uskutečňováním projektů v oblasti vzdělávání, kultury a budování občanské společnosti v odtržených oblastech; chválí činnost Mise EU pro pomoc na hranicích Moldavska a Ukrajiny (EUBAM); vyzývá Radu a Komisi, aby jasně stanovily, že účast v EPS zavazuje dotčené země k dobrým sousedským vztahům a že za účelem plného využití potenciálu EPS zavazuje dotčené země k vynaložení nového a opravdového úsilí, aby našly trvalé a udržitelné řešení konfliktů v regionu a aby se zdržely agresivních prohlášení, hrozeb a opatření, které by dále mohly zhoršit situaci a narušit úsilí mezinárodního společenství;
37. vybízí Ukrajinu, aby se v rámci přizpůsobení prohlášením a postojům SZBP EU připojila

k restriktivním opatřením přijatým EU vůči vedení moldavské oblasti Podněstří, a aby tím dále významně přispěla k mírovému řešení podněsterského konfliktu;

38. vítá pomoc poskytnutou v rámci NESP na opatření pro vytváření důvěry v Gruzii a jejích odtržených oblastech – Abcházii a Jižní Osetii; žádá Komisi, aby prozkoumala možnost poskytnutí pomoci Náhornímu Karabachu ve formě místních projektů vytváření důvěry a projektů místní hospodářské obnovy, s cílem pomoci s řešením tamějšího konfliktu;
39. vyzývá Turecko, aby navázalo standardní diplomatické vztahy a znovu otevřelo své pozemní hranice se sousední Arménií jako opatření pro vytváření důvěry nutných pro trvalý mír a hospodářskou integraci v regionu; žádá Turecko a Arménii, aby zahájily upřímný rozhovor o všech nevyřešených otázkách;
40. zdůrazňuje význam vytvoření propracovanější politiky pro oblast Černého moře, která by doplnila EPS, a zdůrazňuje význam Turecka a Ruska jako partnerů při vytváření životaschopné strategie pro tento region;
41. považuje za důležité posílit parlamentní rozměr politického partnerství mezi Evropským parlamentem a zeměmi zapojenými do východní části EPS; navrhuje proto ustavit parlamentní shromáždění sousedství EU–Východ (EURO–NEST) a následovat tak příklad mnohostranných parlamentních shromáždění, která již byla ustavena za účasti Evropského parlamentu a jež zahrnují parlamenty Ukrajiny, Moldavska, Arménie, Gruzie a Ázerbájdžánu, jakož i prodemokratické pozorovatele z Běloruska;
42. s cílem prohloubit parlamentní rozměr podněcuje Radu, Komisi a členské státy k tomu, aby ve spolupráci s vládami zemí zapojených do východní části EPS vytvořily platformu pro vícestrannou regionální spolupráci na ministerské úrovni, a posílily tak politický rozměr EPS ve východní Evropě;
43. je přesvědčen, že by takové shromáždění a spolupráce ministerstev prospěly provádění posílené EPS a že by přineslo přidanou hodnotu práci dvoustranných meziparlamentních delegací, neboť by všem dotčeným stranám umožnily posílit spolupráci, solidaritu, vzájemnou důvěru, přispět k urovnání přetrvávajících konfliktů a posílit pravidelný mnohostranný dialog o předmětech společného zájmu s jasným regionálním rozměrem, jako je energie, životní prostředí, boj proti terorismu, řízení migrace, lidská práva atd.;
44. zdůrazňuje, že je třeba využít strategického partnerství mezi EU a Ruskem k prosazování dodržování lidských práv a svobod, mezinárodního práva, demokratických voleb a právního státu jakožto zásad, jimiž se řídí přístup obou partnerů ke společným sousedům; vyzývá ruské orgány, aby plnily své závazky při napomáhání obnově územní celistvosti zemí EPS, dodržovaly závazek Ruska chránit menšiny v oblastech, kde je Rusko zapojeno v mírových operacích, a nestavily se proti možné evropské účasti v civilních a vojenských mírových operacích v oblastech přetrvávajících konfliktů, kterou požadují některé z dotčených stran; vyjadřuje politování nad využíváním energetických zdrojů jakožto nástroje k dosažení politických cílů; vyzývá Rusko, aby zahájilo konstruktivní dialog s EU a našimi společnými sousedy o možnostech prohloubení mnohostranné spolupráce v oblasti Černého moře;
45. vítá iniciativu strategického posílení vztahů se sousedy z východních zemí EPS, zejména se zeměmi Střední Asie; v tomto ohledu vítá nedávno přijatou strategii pro Střední Asii; domnívá se, že v tomto rámci by měla být rozvíjena zvláštní a rozsáhlá spolupráce mezi

Evropskou unií a zeměmi střední Asie; zdůrazňuje, že vzhledem ke klíčové politické, hospodářské a energetické úloze Kazachstánu v tomto regionu, jakož i jeho charakteristickým a úspěšně fungujícím sekulárním mnohonárodnostním strukturám, by tato země měla být prvním příkladem posílení vztahů mezi těmito zeměmi a Evropskou unií, avšak za předpokladu, že musí být provedeny rozsáhlé politické reformy a musí být věnována zvláštní pozornost dodržování lidských práv a demokracie v této zemi;

46. trvá na tom, že by provádění EPS mělo i nadále být společným politickým úkolem pro všechny členské státy EU; doporučuje Komisi, aby byly zohledněny jedinečné zkušenosti s přechodovou reformou v těch členských státech, které k EU přistoupily v 21. století, aby se dále rozvíjely a zlepšovaly v současnosti uplatňované nové mechanismy, které by mohly být ku prospěchu zemím EPS;

Sousedství jižního Středomoří

47. zdůrazňuje silné a dlouhodobé vazby mezi EU a zeměmi jižního Středomoří i skutečnost, že úzká spolupráce je v zájmu obou stran;
48. připomíná, že Evropská unie musí podporovat a aktivně prosazovat reformní procesy v jižních zemích EPS, vzhledem k tomu, že potenciální přínosy hlubokých politických, hospodářských a sociálních reforem zdaleka předčí jejich náklady; rovněž připomíná, že se jedná o postupný proces, který také závisí na závazku partnerských zemí zajistit úspěšné dokončení reforem;
49. vyzývá Komisi, aby dále prozkoumala různé možnosti příští generace širokých dohod s jižními zeměmi EPS; trvá na začlenění mechanismů uplatňování doložky o lidských právech do těchto dohod; konstatuje, že tyto dvoustranné dohody by neměly být uzavírány na úkor prohlubování mnohostranné spolupráce v regionu a zejména na úkor prosazování cílů barcelonského procesu, včetně vytvoření oblasti volného obchodu; vyzývá členské státy, aby uvažovaly o tom, jak posílit spolupráci, a to i prostřednictvím větší pružnosti při otevírání zemědělských a pracovních trhů v budoucnosti způsobem, který bude slučitelný se sociální ochranou a spravedlností; vyzývá jižní země EPS, aby vyvíjely větší úsilí a více otevřely hospodářské systémy a harmonizovaly své hospodářské právní předpisy s příslušnými částmi *acquis* EU; zdůrazňuje nutnost přiznat středomořským zemím právo rozhodovat o tempu otevírání jejich trhů a řídit jejich národní strategie hospodářského a sociálního rozvoje; domnívá se, že účinnější využívání nástroje sousedství ve prospěch regionálních projektů by umožnilo zlepšit situaci s ohledem na podporu skutečně integrovaného regionálního hospodářského prostoru;
50. připomíná, že všeobecná lidská práva tvoří základní hodnoty EU; vyjadřuje politování nad skutečností, že od začátku Evropsko-středomořského partnerství (ESP) nebyl učiněn dostatečný pokrok, přestože je podstatný z hlediska demokracie a lidských práv, a rozhodně žádá Komisi, aby pokračovala ve spolupráci s vládami, regionálními a místními orgány a aktéry občanské společnosti v těchto zemích; zdůrazňuje význam svobody projevu při budování demokratické kultury a posilování občanské společnosti; vyzývá Komisi k vedení účinných dialogů v této oblasti a k aktivnímu vytváření společných vzdělávacích politik a programů na podporu vzájemného poznání, tolerance a ženských práv, zejména mezi mladou generací; jižní partneři by měli být průhlednější a otevřenější účasti občanské společnosti; je však přesvědčen, že dialog o lidských právech by neměl bránit EU ve veřejné kritice a přijímání dalších opatření v případě vážných porušení lidských práv;

51. uznává rozdílné podmínky, zájmy a priority každé jižní země, které jsou zohledněny při jednání o akčních plánech a při jejich provádění; zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité prohlubovat regionální spolupráci v rámci ESP; zdůrazňuje, že EPS nijak nenahrazuje ESP, ani mu nekonkuruje, nýbrž že obě politiky se doplňují, čímž umožňují kombinovat mnohostranný přístup barcelonského procesu s dvoustranným pohledem; vyzývá Komisi, aby zvýšila své úsilí v oblasti komunikace za účelem objasnění vazby mezi oběma politikami jak partnerským zemím, tak i evropské veřejnosti;
52. opět připomíná potřebu větší politické vůle ze strany orgánů EU a členských států, aby se aktivněji podílely na řešení konfliktů v regionu, a tak zajistily, aby tyto konflikty nestály v cestě rozvoji EPS; zdůrazňuje, že EPS nedosáhne svého plného potenciálu bez vyřešení konfliktů, které činí regionální spolupráci obtížnou či nemožnou; opět připomíná, že by měly být posíleny činnosti EPS, které mohou vést k řešení konfliktů, a měly by se zaměřovat na vytváření důvěry prostřednictvím opatření, jako je správa hranic, podpora procesů usmiřování na vnitrostátní, regionální a místní úrovni a podpora organizací občanské společnosti; klade důraz na významnou úlohu nástroje zjednodušení správy v oblasti předcházení a řešení konfliktů; zdůrazňuje v tomto ohledu potřebu soudržnosti a komplementarity mezi EPS a ostatními nástroji a politickými otázkami a potřebu strukturované analýzy konfliktu a vnímavosti ke konfliktům při plánování, provádění a kontrole programů;
53. opět připomíná, že EPS, spolu s ESP, představuje rámec pro všechny oblasti spolupráce; je toho názoru, že by mělo být možné prohloubení spolupráce mezi zainteresovanými stranami a mělo by být usnadněno; uvádí, že zvážení nových iniciativ k posílení spolupráce ve Středomoří musí v každém případě znamenat opětovné posílení Evropsko-středomořského partnerství, což vyžaduje vážné zamyšlení nad omezeními a problémy, jež se objevily v posledních letech; zdůrazňuje, že Středozeří by mělo být nadále společným politickým zájmem všech členských států; připomíná význam Evropsko-středomořského parlamentního shromáždění; zdůrazňuje přání, aby se tato instituce zúčastnila sledování rozvoje evropsko-středomořských politik;
54. považuje za důležité vytvořit užší vztahy, a to i prostřednictvím nových vztahů, se sousedními zeměmi našich sousedů, jako jsou země Rady pro spolupráci v Zálivu;

Úloha Evropského parlamentu

55. opět připomíná své odhodlání pokračovat v posíleném dohledu nad uskutečňováním EPS využíváním svých pravomocí, včetně rozpočtových pravomocí jakožto posledního prostředku, a pokračováním v dialogu s Komisí o uplatňování nástroje pro evropské sousedství a partnerství, jakož i EIDHR, který začal fungovat v roce 2007 a má pokračovat s cílem provést přezkum plánovaný na rok 2009; má v úmyslu pravidelně prověřovat zprávy o pokroku EPS; lituje však skutečnosti, že s ním nejsou konzultovány akční plány EPS, hodnocení jejich provádění ani pokrok v diskusích v podvýborech pro lidská práva;
56. je si vědom své úlohy jakožto významného tvůrce veřejného mínění a fóra veřejné diskuse a klade si za cíl posílit svou spolupráci s parlamenty a občanskou společností v zemích EPS; zavazuje se proto lépe využívat svých delegací vysílaných do meziparlamentních orgánů; zdůrazňuje v tomto ohledu význam nevládního rozměru, zejména evropsko-středomořské platformy občanské společnosti, pro posilování politické dynamiky v jižních partnerských zemích;

o

o o

57. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států a vládám a parlamentům všech zemí EPS, Turecka a Ruské federace.